ΤΙΤΟ ἀγὼν ἀνεξαρτησίας

Τὸ χρονικὸ τῆς ρήξεως μὲ τὸν Στάλιν

ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΥ ΝΤΕΝΤΙΓΙΕΡ

54ον

Πῶς λοιπὸν δὲν εἶχε κάνει τὸ ξίδιο πρᾶγμα τὸ 1948 καὶ τὸ 1949 ὅταν στὴν δευτέρα σύνοδο τῆς κομμουνιστικῆς διεθνοῦς ἔκαμε μια εἰσήγησι ποὺ τὴν τιτλοφοροῦσε «Ἡ ἑνότητα τῆς ἐργατικῆς τάξεως καὶ τὰ καθήκοντα τῶν κομμουνιστῶν καὶ τοῦ κινήματος τῆς ἐργατικῆς τάξεως». Στὴν εἰσήγησί του ὁ Τολιάττι ἐχαρακτήριζε τὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος Γιουγκοσλαβίας σὰν μιὰ συμμορία δολοφόνων καὶ φασιστῶν.

Πολλὲς καὶ διάφορες γνῶμες ἀνεπτύχθησαν γύρω ἀπὸ αὐτὸ τὸ θέμα. Μερικοὶ ἀποδίδουν τὴν στάσι τοῦ Τολιάττι στὴν καταπληκτικὴ εὐστροφία, χάρις στὴν ὁποία μπόρεσε νὰ διατηρηθῆ ἀπέναντι τοῦ Στάλιν χωρὶς νὰ χάση τὴν ζωή του καὶ τὴν θέσι του τοῦ ἀρχηγοῦ παρ' ὅλον ὅτι προέβαινε σέ αἱρετικὰ κηρύγματα. Ὅταν ἀκόμη ὁ Στάλιν καὶ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκετο στὸ στάδιο τῆς ἀνταλλαγῆς ἐπιστολῶν, μερικοὶ ἡγέται τοῦ Ἰταλικοῦ κόμματος μᾶς συνεβούλευσαν νὰ δείξωμε εἰκαμψία νὰ πᾶμε στὴν Μόσχα, νὰ κάνωμε πῶς μετανοούσαμε καί, ὕστερα μετὰ τὴν ἐπιστροφή μας στὴν χώρα μας, νὰ κάναμε ὅ,τι θέλαμε. Γιὰ τοὺς ἐπικριτὲς τοῦ Τολιάττι ἡ κρίσις τοῦ 1948 τοῦ ἦλθε σὰν λευκούμι, γιὰ τὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Ἰταλικὴ δεξιὰ ποὺ ἐπέρριπτε πῶς εἶχε δειχθῆ πολὺ παροχωρητικὸς πρὸς τοὺς Γιουγκοσλάβους στὸ ζήτημα τῆς Τεργέστης. Κηρυχθεὶς ὑπὲρ τοῦ Στάλιν καὶ κατὰ τῆς Γιουγκοσλαβίας τὸ 1948, ἀνάγκασε τοὺς Ἰταλοὺς σοβινιστὲς νὰ σιωπήσουν.

Ἄλλοι ἐπίστευαν, ὅτι ὁ Τολιάττι παίρνοντας θέσι κατὰ τῆς Γιουγκοσλαβίας, ἤθελε νὰ τὴν πληρώση μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα, ἐπειδὴ κατὰ τὴν πρώτη σύνοδο τῆς κομμουνιστικῆς διεθνοῦς τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1967 στὴν Πολωνία, ἡ γιουγκοσλαβικὴ ἀντιπροσωπεία, εἶχε ἐπικρίνει τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα τῆς Ἰταλίας. «Θέλατε νὰ μεταβάλετε τὴν κομμουνιστικὴ διεθνῆ σ' ἕνα δικαστήριο προωρισμένο νὰ στέλνη στὴν λαιμητόμο τὰ ἄλλα κόμματα. Ὑπήρξατε οἱ πρῶτοι ποὺ λερώσατε τὰ χέρια σας. Τώρα εἶναι ἡ σειρά σας γιὰ νὰ πληρώσετε τὰ ἐπίχειρα ὅλων ἐκείνων ποὺ ἐθεσπίσατε», εἶχε πῆ καὶ ἕνας Ἰταλὸς κομμουνιστὴς ἡγέτης τὸ καλοκαίρι τοῦ 1948.

Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΛΙΑΤΤΙ

Παρ' ὅλα αὐτά, ἂν ἐξαιρέσωμε τὸν λόγο ποὺ εἶχε ἐκφωνήσει στὴν δευτέρα σύνοδο τῆς κομμουνιστικῆς διεθνοῦς τὸ 1949, ὁ Τολιάττι ἀπέφυγε νὰ λάβη μέρος στὶς κριτικὲς κατὰ τοῦ γιουγκοσλαβικοῦ κόμματος. Ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς πολέμησαν ἦταν ἡ γραφειοκρατία τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ἰταλίας καὶ ἰδίως ὁ Ἰταλὸς ἀρχηγὸς τῶν κομμουνιστῶν τῆς Τεργέστης, ὁ Βιντάλι.

Τὸ 1964, ὁ Τολιάττι ἀπεφάσισε νὰ ἐξηγήση τὴν στάσι τοῦ Ἰταλικοῦ κόμματος στὴν σύγκρουσι τοῦ 1948 μετοξὺ τοῦ Στάλιν καὶ τῶν Γιουγκοσλάβων. Εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὸ 1964 γιὰ λίγες μέρες τὸ Βελιγράδι καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του στὴν Ἰταλία ἐδημοσίευσε τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1964, στὸ κομμουνιστικὸ περιοδικὸ Ρινασίτα ('Αναγέννησις), ἕνα ἄρθρο μὲ τὸν τίτλο: «Ἐπίσκεψις στὴν Γιουγκοσλαβία». Στὸ ἄρθρο του ἐκεῖνο ἀνέλυε ὡς ἑξῆς τὴν κατάστασι τοῦ 1948:

«Πολὺς λόγος ἔγινε καὶ γίνεται γιὰ τὶς ἀφορμὲς καὶ γιὰ τὰ περιστατικὰ τῆς ρήξεως τοῦ 1948, ἀλλ' ἔχω τὴν γνώμη, ὅτι, πολλὰ πράγματα ἐξακολουθοῦν νὰ παραμένουν ἀδιευκρίνιστα. Γιὰ τοὺς κομμουνιστὲς τῶν ἄλλων χωρῶν τὸ ἀποφασιστικὸ στοιχεῖο, ποὺ προσδιώρισε τότε τὴν στάσι τους, ὑπῆρξε ἀναμφισβητήτως ἡ βαθειὰ ἐκ παραδόσεως ἀφοσίωσίς τους στὴν ἑνότητα καὶ στὴν πειθαρχία, ποὺ ἐχαρακτήριζαν τὸ κινημά μας ἐπὶ μιὰ 30ετία. Δέν ἐμελετήθη, ὅμως καὶ δὲν ἐξητάσθη ποτέ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο ἔπρεπε καὶ μποροῦσε νὰ διατηρηθῆ ἡ ἑνότης καὶ ἡ πειθαρχία μετὰ τὴν διάλυσι τῆς κομμουνιστικῆς διεθνοῦς, ὅταν ἡ κατάστασις καὶ τὰ καθήκοντά μας διέφεραν ἐν συγκρίσει μὲ τὸ παρελθόν καὶ ἀπὸ τὴν μιὰ χώρα στὴν ἄλλη. Ὁ ἀποκλεισμὸς τῶν Γιουγκοσλάβων ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴ διεθνῆ ἔγινε δεκτὸς χωρὶς καμμιὰ συζήτησι. Ὅσοι ἀπὸ τοὺς κομμουνιστές μας, συνεχίζει ὁ Τολιάττι, εἶχαν γνωρίσει τοὺς Γιουγκοσλάβους συντρόφους στὴν Ἱσπανία καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου δὲν ἐπίστευσαν ποτέ στὶς ἀκατανόμοστες ἀστυνομικὲς δολοπλακίες ἐναντίον τους, δολοπλοκίες ποὺ φορτώθηκαν ἀργότερα στὸν Μπέρια.

Οἱ δολοπλοκίες ἐκεῖνες καὶ οἱ φῆμες ποὺ εἶχαν κυκλοφορήσει εἶχαν γίνει ἀφορμὴ προσανατολισμῶν, ποὺ ἀργότερα ἀπεδείχθησαν ἐξαιρετικὰ ἀπικίνδυνοι γιὰ ὡρισμένα κόμματα. Τὸ χειρότερο ἀπὸ ὅλα ἦταν ἡ στασιμότητα ποὺ μαζὶ μὲ ἄλλους λόγους εἶχαν προκαλέσει στὴν Ἰδεολογικὴ καὶ πολιτικὴ ἀνάπτυξι τοῦ κινήματός μας στὶς περισσότερες χώρες ἡ ρῆξις καὶ οἱ πολεμικὲς τοῦ 1948—49. Ὅσον ἀφορᾶ τὸν Στάλιν καὶ τὶς πωτοβουλίες του, ποὺ εἶχαν ἀκολουθήσει ὅλοι οἱ ἄλλοι, δὲν ἔπαυσα νὰ εἶναι ὑπὸ συζήτησι. Ἀσφαλῶς ὁ Στάλιν δὲν κατάλαβε μέχρι ποίου σημείου ἦσαν ἀποφασισμένοι καὶ σοβαροὶ οἱ Γιουγκοσλάβοι ἡγέται. Δὲν κατάλαβε οὔτε τοὺς βαθυτέρους δεσμοὺς τους μὲ τὸν γιουγκοσλαβικὸ λαό. Διέπραξε ἕνα σοβαρότατο σφάλμα, ποὺ ἀποκαλύπτει γραφειοκρατικὴ ἐπιπολαιότητα στὴν ἐκτίμησι γεγονότων καὶ περιστάσεων, ποὺ ἐπιφέρουν βαθειές ἀλλαγὲς στὴν ἱστορία ὁλοκλήρων ἐθνῶν. Τὸ σφάλμα, ὅμως, αὐτὸ δὲν ἐξηγεῖ τὰ οὐσιαστικὰ ἐλατήρια τῆς ρήξεως. Κατὰ τὴν γνώμη μου τὰ ἐλατήρια αὐτὰ πρέπει ν' ἀναζητηθοῦν στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἐπιχειρεῖται ἀπὸ τὴν γραφειοκρατία ἡ ἐκτίμησις τῆς ἐξελίξεως στὸ ἐσωτερικὸ κάθε χώρας τῆς διεθνοῦς καταστάσεως καὶ τῶν πραγματικοτήτων, καὶ προσπτικῶν τῶν λαϊκῶν δημοκρατιῶν ποὺ δημιουργήθηκαν μετὰ τὸν πόλεμο.

Καὶ ὁ Τολιάττι, ἐσυνέχιζε: Δέν εἶναι ἴσως ἄσκοπο νὰ ὑπενυησθῆ ὅτι πρὸ τοῦ 1948, δηλ. ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμο, εἶχε ἀοχίσει ἡ μελέτη τῶν νέων στοιχείων ποὺ εἶχε συνεπαγάγει ὁ νέος τύπος τῆς κοινωνίες στὸν πολιτικό, οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ πεδίο.

Ἡ ἐξέτασις ὅμως αὐτὴ διεκόπη καὶ μπαρσουλες ἔγινε τὸ σχολαστικὸ ἀξίωμα ὅτι ἡ Λαϊκὴ Δημοκρατία εἶναι ἁπλὸ συνώνυμο τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου, ὅπως ἐπραγματοποιήθη στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι.

Ἔτσι τὸ μεγαλύτερο ἱστορικὸ πρόβλημα ποὺ τίθεται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας γιὰ τὸ κίνημα τῆς ἐργατικῆς τάξεως, τὸ πρόβλημα τῆς ἀναζητήσεως νέων ὁδῶν πρὸς τὸν σοσιαλισμὸ, τῆς διαμορφώσεως νέων σχημάτων τῆς δημοκρατικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς ὀργανώσεως τῶν σοσιαλιστικῶν οἰκονομιῶν, ὅλα αὐτὰ περιωρίσθηκαν δυστυχῶς σ' ἕνα πρόβλημα ἁπλῆς ὁρολογίας. Σήμερα δὲν μποροῦμε ν' ἀποφύγωμε νὰ θέσωμε καὶ νὰ λύσωμε αὐτὰ τὰ προβλήματα ποὺ προέκυψαν εἰς πεῖσμα τῶν πάντων. Χάθηκε ὅμως πολύτιμος καιρὸς καὶ διεπράχθησαν σφάλματα, ποὺ μποροῦσαν νὰ εἶχαν ἀποφευχθῆ.

Δὲν μπορεῖ κανεὶς βέβαια νὰ ξεχάση ὅτι τὸ 1948 εἶχε ἐκραγῆ ὁ ψυχρὸς πόλεμος κατὰ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ τῶν λαϊκῶν δημοκρατιῶν. Οἱ διεθνεῖς προσπτικὲς ἦσαν ὁμιχλώδεις. Πολλὰ μέτρα, πολλὲς ὑπερβολὲς ἦσαν ἀναπόφευκτες. Ἀποβαίνει ὅμως ἀκόμη δυσκολώτερο νὰ ἐξηγηθῆ, γιὰ ποιὸ λόγο τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἀκριβῶς ὁ Στάλιν ἀπεφάσισε τὴν ρῆξι μὲ τὸ γιουγκοσλαβικὸ κράτος καὶ τοὺς γιουγκοσλαβικοὺς λαούς, ρῆξι, τὶς συνέπειες τῆς ὁποίας, κανένας δὲν μποροῦσε νὰ προβλέψη.

Τὸ πρόβλημα λοιπὸν ποὺ τίθεται σήμερα εἶναι νὰ προγραμματισθοῦν καὶ νὰ ὀργανωθοῦν οἱ σχέσεις μετοξὺ τῶν σοσιαλιστικῶν κρατῶν, ἡ ἀπαραίτητος ἀλληλεγγύη τους στὸ διεθνές πεδίο καὶ ταυτοχρόνως ἡ ἀνεξαρτησία καὶ αὐτονομία τους.

Τὸ 1948 ἔγιναν συζητήσεις περὶ τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας καὶ τῶν σχέσεών τους μὲ τὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι. Οἱ συζητήσεις ὅμως ἐκεῖνες δὲν ἔγιναν ὅσο θὰ ἔπρεπε γνωστὲς γιὰ νὰ βγάλη κανεὶς συμπεράσματα. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀρνηθῆ ὅτι οἱ ὑπέροχες στρατιωτικὲς νίκες τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως στὸν ὀπελευθερωτικὸ πόλεμο τοῦ 1941 — 1945 χτύπησαν τὸν Στάλιν στὸ κεφάλι. Ὅλες ἐκεῖνες τὶς νίκες ὁ Στάλιν τὶς θεωροῦσε ἔργον του καὶ ἐπίστευε ὅτι μποροῦσε νὰ κάνη ὅ,τι ἤθελε:

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

ΝΕΑ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ
ΔΗΜ. ΒΑΣ. ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΑΤΡΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΟΥ — ΡΑΔΙΟΛΟΓΟΥ
ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 16—18 — ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΛΓΑΣ
Παραπλεύρως Α' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος
Τηλ. 221-220. Τηλ. οἰκίας 321-065 ἢ 429-093
ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΦΟΡΗΤΟΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑ

ΔΗΜ. Α. ΣΑΜΟΥΡΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Μαιευτικαί — Γυναικολογικαί Παθήσεις — Στειρωσις
Δέχεται καθημερινῶς 9—1 π.μ. καὶ 5.30—8 μ.μ. καὶ Σάββατο 9—2 μ.μ.
ΙΑΤΡΕΙΟΝ ΑΡΑΤΟΥ 20 (3ος ὄροφος)
Τηλέφωνα: 223-071, 323-218 καὶ 325-135

Dr ΓΕΡ. Σ. ΡΩΜΑΝΟΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Δέχεται καθημερινῶς: 11.30 — 1 π.μ. καὶ 6—8 μ.μ.
ΙΑΤΡΕΙΟΝ: ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 29
Τηλ.: 223-455, τηλ. οἰκίας: 223-488 καὶ 274-726
Μαιευτικαὶ καὶ Γυναικολογικαὶ Παθήσεις — Ἀνδρικὴ καὶ Γυναικεία Στείρωσις — ΚΡΥΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

ΧΑΡ. Γ. ΜΑΡΟΥΛΗΣ
ΜΑΙΕΥΤΗΡΑΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Δέχεται καθημερινῶς 9 - 12 π.μ. καὶ 6 - 9 μ.μ.
Ἰατρεῖον πλατεῖα Γεωργίου 20, τηλ. 223-611 καὶ οἰκίας 322-838

Dr ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ — ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
(Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ)
REGISTRAR OF ST. JOHN'S HOSPITAL FOR DISEOSES OF THE SKIN, UNIVERSITY OF LONDON
Δέχεται εἰς τὴν Ἀθήνα Σκουφᾶ 35 καὶ Βουκουρεστίου τηλέφ. 3619-542, καθ' ἑκάστην 6—8.30 πλὴν Σαββάτου

ΑΝΔΡ. Γ. ΣΚΑΝΑΒΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
Εἰδικευθεὶς ἐπὶ τετραετίαν εἰς τὰς Ἰατρικὰς Σχολὰς CARDIFF καὶ MANCHESTER ΑΓΓΛΙΑΣ
Δέχεται καθημερινῶς 8—1 καὶ 5.30—8.30 πλὴν Σαββάτου ἀπογεύματος, Ἀράτου 17—19 (Πλατεῖα Ὄλγας)
ΤΗΛΕΦ. Ἰατρείου καὶ οἰκίας 220-520

ΝΕΟΝ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ
ΧΡΗΣΤΟΥ Ι. ΑΡΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΑΤΡΟΥ
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΟΥ — ΡΑΔΙΟΛΟΓΟΥ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α' 11— (1ος ὄροφος)
ΤΗΛ. 274-058 — ΠΑΤΡΑΙ

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»
ΜΟΝΑΔΑ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΝΕΦΡΟΥ & ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ
Dr ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Π. ΤΡΙΓΚΑ
ΕΙΔΙΚΟΥ ΝΕΦΡΟΛΟΓΟΥ — ΠΑΘΟΛΟΓΟΥ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 3
ΤΗΛΕΦ. ΙΑΤΡΟΥ 270-917
ΑΣΘΕΝΩΝ 270-939
ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ: 222230—31—32—33

ΚΩΣΤΑΣ Η. ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται καθ' ἑκάστην 9-1 & 5-9
Κανακάρη 159-161, τηλ. 220-514
καὶ οἰκίας 324-382

ΑΝΤ. Π. ΚΟΣΚΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται καθ' ἑκάστην εἰς τὸ ἰατρεῖον του Κορίνθου—Παν[illegible] 48 [illegible]
ΤΗΛΕΦ. 220 878

ΜΙΚΡΑ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Ἐνοικιάσεις

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ καὶ πωλεῖται μηχάνημα κοπῆς σταφυλιῶν. Πληροφορίαι τηλ. 991-628.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ χῶρος 200 τ.μ. παραπλεύρως «Πιρέλλι». Πληροφορίαι τηλ. 276-815 καὶ 323-002

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ δωμάτιο τελείως ἀνεξάρτητο γκαρσονιέρα ἰσόγειο Κάσσου 8. Πληροφορίαι τηλέφ. 426-167.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γραφεῖον κεντρικὸν εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον, πλησίον τῶν δικαστηρίων. Πληροφορίαι τηλ. 277-332.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ κατάστημα καινουργές, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου ἀριθ. 164, κατάλληλον δι' οἱανδήποτε χρῆσιν. Τηλ. 278-213.

ΤΡΙΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ἐνοικιάζονται εἰς τὴν πολυκατοικίαν Ἀγίου Ἀνδρέου 55, ἔναντι Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἤτοι δύο συνεχόμενα γ' ὀρόφου καὶ ἕνα 6' ὀρόφου. Πληροφορίαι τηλ. 422-736 ἢ 422-653.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἰσόγειος ἀνεξάρτητος, γωνιαία οἰκία ἐκ πέντε (5) μεγάλων δωματίων, χώλλ, κουζίνας, λουτροκαμπινέ, μὲ δευτέραν εἴσοδον καὶ δεύτερον W.C. Πληροφορίαι τηλέφ. 421-570 ἀπὸ 9—12 καὶ 17—20 καθ' ἑκάστην.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ὄροφος παλαιᾶς οἰκίας εἰς καλὴν κατάστασιν, 6 μεγάλων δωματίων, τὰ τρία ἑνοῦνται μὲ τετράφυλλες, μεγάλη κουζίνα, χωριστὸ μπάνιο, πλησίον πλατείας Ὄλγας, Ἀράτου 14 α'.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ
ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ. Δύο κεντρικὲς αἴθουσες ἐμβαδοῦ 70 τ.μ. ἑκάστη Ρήγα Φεραίου 62. Πληροφορίες: τηλέφ. 220212 ἢ Ἀθηνῶν (01) 5239322

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
Βιοτεχνία ἑτοίμων ἐνδυμάτων ἀρτιως ἐξοπλισμένη. Πληροφορίαι:
Τηλέφ. 273-275
κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΣΠΗΛΙΩΓΟΠΟΥΛΟΝ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ
παρὰ βιοτεχνίας ἑτοίμων ἐνδυμάτων εἰδικευμένες ἐργάτριες καὶ ἀνειδίκευτες κάτω τῶν 17 ἐτῶν
Συνδῆκαι ἐργασίας ἄριστα
Τηλ. 324-447

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ γραφεῖον ἀνεξάρτητον ἐκ 2 δωματίων, χώλλ λουτροκαμπινέ, τσατάτσες κλπ. Ρήγα Φεραίου 104 — Γρηγοροπούλου. Πληροφορίαι κ. Τριανταφύλλου τηλ. 273-442.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ὡραιότατο διαμέρισμα 3 δωματίων κ.λ.π. χρειωδῶν ἐπὶ τῆς πολυκατοικίας Νόρμαν ἀριθ. 25 ὥρα ἐπισκέψεως ἐκεῖ ἀπὸ 7—8 μ.μ. καὶ ὅλες τὶς ἄλλες ὥρες στὴν διεύθυνση Ἀλεξίου Λασκάρεως 7 πλατεῖα Βεΐδ.

Ζητοῦνται

ΖΗΤΕΙΤΑΙ νέος δι' ἐργασίαν εἰς διστεχνίαν ζυγοπλαστικῆς ἀτόμων συνεργείου. Πληροφορίες ὁδὸς Κολαβρύτων 102.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ λαντζέρα γιὰ τὴν καφετερία «Πελεκάνος» δίπλα στὸ ξενοδοχεῖο «Μωρέας». Πληροφορίαι στὸ μαγαζί.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ 1) σιδερωτὴς ἢ σιδηρώτρια πιέσσας γιὰ καθαριστήριον καὶ 2) ΕΡΓΑΤΡΙΑ. Πληροφορίαι τηλ. 275-522 ἀπὸ 7—2.30' μ.μ.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ συνεταῖρος δι' ἐμπορικὴν καὶ διοτεχνικὴν ἐπικερδῆ ἐπιχείρησιν. Πελατεία ἐξησφαλισμένη. Πληροφορίαι τηλ. 321-997. καὶ 320-510

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ μαθητευόμενοι ἠλεκτροσυγκολληταί — βαφεὺς πιστολέττου. Πληροφορίαι διεμηχανία θερμοσιφώνων TROPICAL κ. Ἀνεστ. Χρυσαΐτην, τηλέφ. 521-702.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ διὰ μόνιμον ἐργασίαν σερβιτόρος, καθαρίστρια, μικρὸς ἢ μικρὰ, μπουφετζῆς, ἑλληνογράφος — δακτυλογράφος, κάτοχος ξένης γλώσσης. Πληροφορίαι Ἀγ. Ἀνδρέου 16.

Πωλήσεις

ΠΩΛΕΙΤΑΙ τριάρι εἰς περιοχὴν Μαρούδα. Ἐπίσης ἐνοικιάζεται ἡμιϋπόγειος αἴθουσα 215 τ. μέτρα. Πληροφορίαι Κων. Κορακάσην τηλ. 324-485 ἀπογευματινὲς ὧρες.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ βαρέλια εἰς ἀρίστην κατάστασιν. Πληροφορίαι τηλ. 991-628'

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα ἀνώγειον 3½ δωματίων διαμπερὲς ἐπὶ διορόφου μονοκατοικίας στὴν Καποδιστρίου 71. Πληροφορίαι 5—7 μ.μ. τηλέφ. 320-939.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο ἐντὸς οἰκισμοῦ στὰ Μπαζαΐτικα μεσημβρινὸ πλησίον τῆς θαλάσσης σὲ τιμὴ εὐκαιρίας. Πληροφορίες Μεσιτικὸ γραφεῖο κ. Καραμπέρου τηλ. 271-205.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδο γωνιακὸ μὲ ἄδεια τριωρόφου εἰς Ἀρόνη, ἀνατολικὸ εἰς τιμὴν εὐκαιρίας λόγω ἐκτάκτου ἀνάγκης. Πληροφορίες Μεσιτικὸ γραφεῖο κ. Καραμπέρου, τηλ. 271-205.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ τρία καταστήματα 30, 37 καὶ 70 τετρ. μέτρων. Πληροφορίες Θεόδ. Κ. Ἀνινο, πολ. μηχανικό, πλατεῖα Γεωργίου 34. Ὧρες 6—9 ἀπόγευμα, τηλ. 279-390.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
γραφεῖον κεντρικὸν ἄριστης κατασκευῆς 2 δωματίων, χώλ, WC 35 μ2 Α' ὀρόφου. Πληροφορίαι ἐργασίμους ἡμέρας 7-2 π.μ. τηλ. 279-827

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
μονοκατοικία εἰς Ψαροφάϊ μὲ προσπτικὴ 6' ὀρόφου καινουργὴς τιμὴ 1.150.000 δραχ. Πληροφορίαι Δημακοπούλου Παντανάσσης 39—41, Α' ὄροφος τηλέφ. 221-591.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ
τεχνῖτες, ἐργάτες καὶ βοηθοί, ἐντὸς Πατρῶν
Τηλ. 223-018

ΠΩΛΕΙΤΑΙ αὐτοκίνητο Ντάτσουν φορτηγὸ 1.300. Πληροφορίαι τηλ. 422-136, Ἕλληνος Στρατιάτου 36.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδον στὴ Μέση Ἀγυιᾶ, 400 πήχεων, ἐντὸς σχεδίου πόλεως, εἰκοδομήσιμον. Πληροφορίαι τηλ. 423-622.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ αὐτοκίνητον FIAT 128 εἰς ἄριστην κατάστασιν εἰς τιμὴν εὐκαιρίας. Μόνον δι' ἀλλοδαπὸς τηλέφ. 978-377 καὶ 978-303.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ διαμερίσματα ἐκ δύο καὶ τριῶν δωματίων εἰς ἀνεγειρομένην πολυκατοικίαν στὴν διασταύρωση τῶν ὁδῶν Βορείου Ἠπείρου καὶ Ἀγίων Σαράντα, μὲ πρόσοψιν ἐπὶ πλατείας. Πληροφοριαι, τηλ. 421-305.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ διαμέρισμα τριῶν δωματίων ἡμιϋπόγειον ἐπὶ τῶν Ὑψηλῶν Ἀλωνίων φάσα μὲ ἐνοίκιον τριῶν χιλ. δρχ. μηνιαίως ἀντὶ 400 χιλ. δρχ. λόγω ἐκτάκτου ἀνάγκης. Πληροφορίαι τηλ. 279-027 — 421-405.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τὸ Γραφεῖον μας τὰ κάτωθι ἀκίνητα: 1) Οἰκόπεδα ἐντὸς Σχεδίου Πόλεως καὶ οἰκισμοῦ. 2) Οἰκίαι ἐντὸς τῆς πόλεως μὲ 500.000 — 600.000 — 750.000 καὶ 900.000 δρχ. 3) Διαμερίσματα: Γκαρσονιέρες διάφορες ἀπὸ 280.000 — 350.000 τὸν 35 τ.μ. ἑτοιμοπαράδοτες, τῶν 2 δωματίων, 3—4 καὶ 5 δωματίων μὲ πολὺ καλὲς τιμές. 4) Καταστήματα εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς πόλεως. 5) Δενδροπερίβολα καὶ περιοχὲς πλησίον τῆς πόλεως. Ἐπίσης κτῆμα παραθαλάσσιον μὲ τιμὴν εὐκαιρίας σὲ θαυμασία περιοχὴ κοντὰ στὴν Πάτρα. Πληροφορίαι Μεσιτικὸν Γραφεῖον Ι. Ξουρῆ — Α. Παπαχριστοπούλου, πλατεῖα Καποδιστρίου 7 (Μαρκᾶτο) τηλ. 278-401.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
οἰκόπεδον ἐπὶ προσόψεως εἰς Ἅγιον Βασίλειον ἐντὸς οἰκισμοῦ διὰ μόνιμον κατοικίαν ἢ παραθερισμὸν 700 μ. ἀπὸ τὴν θάλασσα, τηλέφ. 992-137 καὶ 992-065.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ὁ 4ος ὄροφος γραφείων τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγ. Ἀνδρέου πολυκατοικίας ἔναντι ἐθνικῆς Τραπέζης (πλατεῖα Τριῶν Συμμάχων) συνολικοῦ ἐμβαδοῦ 500 τ.μ. Πληροφορίαι: Πατρέως 55 ΤΗΛ. 278-072

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ἔκτασις 2½ περίπου στρεμμάτων οἰκοδομήσιμος εἰς Ρίον (παραλία Γκαδόλου) σὲ τιμὴ εὐκαιρίας. Πληροφορίαι κ. Χρ. Μοίραλην, Ἀγ. Ἀνδρέου 17, τηλ. 279-169 καὶ 429-578.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
1) Γούναρη 192: 4 δωματίων εἰς 2ον, τριῶν εἰς 1ον ὄροφον. Κατάστημα 30 τ.μ. 2) Ἀγ. Νικολάου-Κανακάρη Διαμερίσματα 3 δωματίων εἰς 1ον ὄροφον. 3) Ἀγ. Ἀνδρέου 55—57 (Ἔναντι Ἐθνικῆς Τραπέζης). Γραφεῖα προσόψεως καὶ ἀκαλύπτου χώρου. Πληροφορίαι Πατρέως 55, τηλ. 278-072 ἢ 273-655.

ΣΑΝ
Μεταξοτυπίαι • Σχέδια • Ντέκορ • Ζωγραφικὴ • Γράμματα
ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΕΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΤΗΛ 78—103 & 320-293

ΝΕΟΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΝ
Ο ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
Ἀφιχθεὶς ἐξ Ἀμερικῆς, ἔπειτα ἀπὸ πολύμηνον ἐπιστημονικὴν παρακολούθησιν, ἐγκατεστάθη καὶ δέχεται ἐπὶ συνεντεύξει, γωνία
ΚΟΡ